

Напрацьовані положення облікової політики суб'єкта державного сектору розміщується у примітках до фінансової звітності.

Формування і дотримання облікової політики суб'єктами державного сектору з урахуванням вимог НП(С)БОДС є однією з важливих умов отримання достовірної інформації для відображення в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності і як результат створить підґрунтя для ефективного управління фінансовими ресурсами державного сектору.

*Городянська Л. В.,
канд. екон. наук, доц., доцент
кафедри обліку підприємницької діяльності,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»*

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДТВОРЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ РЕСУРСІВ

Державний регуляторний вплив на процес відтворення економічних ресурсів відбувається через амортизаційну політику. Нарахування амортизації безпосередньо пов'язано з процесом відтворення таких економічних ресурсів, як необоротні матеріальні та нематеріальні. Узагальнюючи різновекторні погляди економістів (О.В. Бондар, А.П. Гринько, Г.Г. Кірейцев, А.Е. Фукс, Н.В. Осипа та ін.), варто наголосити, що виважена амортизаційна політика підприємства формується у складі його облікової політики та впливає на відтворення не лише об'єктів основних засобів, а й інших необоротних і нематеріальних активів підприємства на мікрорівні. Дослідження амортизаційної політики на макрорівні пов'язується економістами суто з державною політикою. Як вважають деякі дослідники (А.І. Даниленко, В.В. Зимовець, О.М. Кошик та ін.) [1, с. 38—39] вплив державної регуляторної політики на фінансовий стан підприємств залежить насамперед від фіскальної політики, головною метою якої, враховуючи катастрофічне старіння засобів виробництва, має стати фінансова стабільність вітчизняних підприємств. Вважаємо, що регуляторна політика має стимулювати вітчизняні підприємства до забезпечення відтворення економічних ресурсів і сталого економічного розвитку їх господарської діяльності. Підґрунтя економічного розвитку є поява чогось нового, раніше невідомого або інновацій [2, с. 23].

Уточнимо сутність терміну «регулювання» та визначимо податкові інструменти, за допомогою яких держава впливатиме на процес відтворення економічних ресурсів. Так, згідно із сучасним тлумачним словником української мови «регулювання» визначається як напрям розвитку чого-небудь, упорядкування процесу, встановлення планомірної взаємодії, внесення системи в якусь діяльність [3, с. 756]. У Великому економічному словнику «регулювання» тлумачиться як функція управління, яка забезпечує функціонування керованих процесів у межах заданих параметрів [4, с. 997].

Стимулювання процесу відтворення на макрорівні має відбуватися за державної підтримки шляхом удосконалення економіко-правового законодавства, що формує зовнішнє (директивне) середовище об'єкта пізнання. Це сприятиме поживленню на мікрорівні процесу оновлення об'єктів основних засобів, упровадженню наукових розробок і новітніх технологій на підприємствах України тощо. Однак, негативні тенденції світової фінансової кризи призвели до уповільнення розвитку вітчизняної економіки. В цих умовах підприємства можуть розраховувати переважно на внутрішні джерела інвестування, особливе місце серед яких відводиться амортизації. Збільшення інвестицій в основний капітал більш ніж у 6,42 разу упродовж 2009 року порівняно з 2000 р. [5, с. 95, 201] не стимулювало вітчизняні підприємства до переорієнтації інвестиційних ресурсів на відтворення та масову заміну основних засобів, які вже відпрацювали нормативний термін. Однією з причин цього можна вважати недостатній рівень контролю з боку держави та управлінського персоналу підприємства за цільовим використанням сум накопиченої амортизації, що призвело до вилучення амортизації з ресурсів підприємства та унеможливило навіть просте відтворення необоротних ресурсів. Огляд статистичної інформації дозволив сформулювати проблему, сутність якої полягає в *необхідності удосконалення механізму державного регулювання інвестиційних процесів з метою стимулювання відтворення економічних ресурсів*. До вирішення означеної проблеми необхідно підходити комплексно на макро- та мікрорівнях.

Державне регулювання відтворення економічних ресурсів на макрорівні здійснюється інструментами *державної амортизаційної політики* із залученням таких податкових інструментів, як визначення:

— мінімально допустимих строків корисного використання, визначених у п. 1 ст. 145 Податкового кодексу України та

пов'язаних із групами основних засобів та інших необоротних активів;

— методів податкової амортизації, які відтепер збігаються з методами, що може обирати підприємство в обліково-аналітичній системі відповідно до вимог П(С)БО 7 «Основні засоби»;

— об'єктів амортизації основних засобів і нематеріальних активів, які регулюються п. 1 ст. 144 Податкового кодексу України.

На мікрорівні до інструментів *амортизаційної політики підприємства* належать норми та методи амортизації. Так, норма амортизації визначає якісну та кількісну характеристику об'єкту необоротного матеріального та нематеріального ресурсу, здатного до відтворення, а її розмір залежить від строку корисного використання об'єкту, встановленого на підприємстві.

На наш погляд, державне регулювання відтворення економічних ресурсів варто розуміти як прямий, систематичний вплив через податки та інструменти на результати фінансово-господарської діяльності вітчизняних підприємств. Стимулювання підприємств підтримувати належну якість об'єктів економічних ресурсів має відбуватися за допомогою інструментів амортизаційної політики. Амортизаційна політика має бути спрямована на пошвидшення процесу відтворення економічних ресурсів і слугуватиме підґрунтям для планування обсягів робіт із відтворення їх об'єктів за рахунок власних джерел фінансування підприємства.

Література

1. Державна політика стабілізації фінансів підприємств: монографія / [А.І. Даниленко, В.В. Зимовець, О.М. Кошик та ін.]; за ред. чл.-кор. НАН України А.І. Даниленка; НАН України; Ін-т екон. та прогноз. — К., 2011. — 452 с.

2. *Ганзюк С.М.* Інноваційний потенціал соціально-економічного розвитку: автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.01 — Економічна теорія та історія економічної думки / Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. — Харків, 2012. — 16 с.

3. Сучасний тлумачний словник української мови: 100000 слів / [за заг. ред. д-ра філол. наук, проф. В.В. Дубічинського]. — Х.: ВД «Школа», 2009. — 1008 с.

4. Большой экономический словарь / Под ред. А.Н. Азрилияна: 7-е изд. доп. — М.: Институт новой экономики, 2010. — 1472 с.

5. Статистичний щорічник України за 2010 рік / Державна служба статистики України; за ред. О.Г. Осауленка. — К.: ТОВ «Август Трейд», 2011. — 560 с.